

ПОЛИТИКА

Još jedna šansa za popunu rupa u stažu

Od 13.000 zaposlenih kojima je država omogućila da do kraja prošle godine povežu staž, ovo pravo iskoristilo je tek nešto više od 920 radnika, ili tek svaki četrnaesti. Zbog tako malog odziva, Asocijacija

slobodnih i nezavisnih sindikata Srbije, uputila je zvaničan dopis vladi i Ministarstvu privrede da produže rok, kako bi oni koji su se dvoumili da li da prihvate ponudu države ili ne, iskoristili naknadno ovu mogućnost.

Ranka Savić, predsednik ASNS, kaže, da je zvaničan poziv za produženje roka upućen vladi i da se još čeka odluka.

– Ubeđena sam da će vlada produžiti rok. Gotovo da nam je tako i rečeno, pa samo čekamo da to zvanično bude saopšteno. Poslednjih dana sve više radnika zove iz BIP-a, Kruševca i Smedereva da povežu staž, jer prvi rok nisu iskoristili. Ovi iz BIP-a su se nadali da će pivara preživeti i da će tako regulisati doprinose za penzijsko osiguranje. Pošto od svega nije bilo ništa, kako ne bi ostali i bez penzije rešili su da iskoriste ponudu države, kaže Savić.

OPŠIRNIJE U ŠTAMPANOM I DIGITALNOM IZDANJU

Stranačka knjižica na led pa direktorska fotelja

Nikola Petrović, direktor EMS-a, odluku o tome šta mu je preča – partija ili javno preduzeće doneće nakon usvajanja zakona

Nikola Petrović, generalni direktor Elektromreža Srbije, još nije odlučio koja mu je funkcija preča. Nakon što parlament usvoji Predlog zakona o javnim preduzećima, Petrović će morati da bira između stranačke funkcije i mesta direktora javnog preduzeća. Kako nam je juče rečeno iz službe za odnose sa javnošću u ovoj kompaniji, Petrović će ovu odluku doneti nakon usvajanja pomenutog zakona.

Nikola Petrović nije funkcioner stranke, već samo član glavnog odbora, navodi se u odgovoru „Politici”. Međutim, Predlog zakona propisuje da „direktor javnog preduzeća ne može da bude član organa političke stranke odnosno, da mu je određeno mirovanje u obavljanju funkcije u organu političke stranke”. To znači

da će Petrović, ukoliko ne želi Srpskoj naprednoj stranci da vrati člansku kartu, svoju funkciju u partiji moći i da zamrzne.

Petrović je jedan od malobrojnih direktora javnog preduzeća, koji ima stranačku funkciju, a koji je juče bio voljan da ogovori na pitanje „Politike” koja fotelja mu je preča.

Aleksandar Obradović, direktor EPS-a je već odlučio. U odgovoru za „Politiku” navodi da je članstvo u stranci zamrzao u drugoj polovini 2013. kada se na konkursu kandidovao za direktora ovog preduzeća. Bez odgovora su bili Dmtar Đurović, direktor „Koridora Srbije” (SNS), Dušan Bajatović, direktor „Srbijagasa” (SPS) i Milan Krkobabić, direktor „Pošte” (PUPS) .

Međutim, Agencija za borbu protiv korupcije ima primedbe na mogućnost „zamrzavanja” stranačke funkcije.

– S obzirom na to da je jedno od proklamovanih načela u ovoj oblasti depolitizacija, smatramo da ne postoji opravdan razlog za ostavljanje mogućnosti da direktor javnog preduzeća bude član organa političke stranke kome je određeno mirovanje funkcije – kažu u Agenciji i dodaju da je njihov predlog da se mogućnost zamrzavanja isključi.

Na istom stanovištu je i organizacija „Transparentnost Srbija”. Prema rečima Zlatka Minića iz ove organizacije loše je to što je direktorima ostavljena mogućnost mirovanja statusa u stranci.

– To suštinski neće ništa promeniti. Naš predlog, koji nije uvažen, bio je i da članovi komisije za izbor direktora ne mogu da budu pripadnici stranke – objašnjava Minić.

Vlada je predložila da direktori javnih preduzeća imaju završene četvorogodišnje fakultete, najmanje pet godina radnog iskustva i tri godine iskustva na poslovima kojima se bavi preduzeće kojim upravljaju. Pokret „Dosta je bilo” insistirao je nedavno da Nikola Petrović, direktor EMS-a, objavi koji fakultet je završio. Agencija za borbu protiv korupcije kaže da bi, osim što imaju tri godine radnog iskustva u tom sektoru, obavezan uslov bio da ti poslovi zahtevaju visoko obrazovanje.

U Predlogu zakona navodi se da je uslov i da direktor nije osuđivan na zatvorsku kaznu, kao i da mu uz neko krivično delo nije izrečena mera psihijatrijskog lečenja. Ako sve to prođe na konkursu, budući direktor ne može imati zamenika, a javno preduzeće ne treba da ima druge zastupnike osim njega. Ali, ako kojim slučajem ne dostavi izveštaj o tromesečnom poslovanju – biće razrešen. Isti ishod ga čeka i u slučaju da ne dostavi plan poslovanja, a još brže i njegovo neostvarivanje. Ukoliko državni revizor iznese negativno mišljenje na godišnji finansijski izveštaj preduzeću, direktoru će to biti znak da pakuje kofere. Desi li mu se da protiv njega bude potvrđena optužnica – sleduje mu suspenzija.

Vršioći dužnosti direktora javnog preduzeća neće moći na toj poziciji da budu duže od godinu dana, a ista osoba neće moći da bude ponovo reizabrana.

Zakon predviđa da javni konkursi za izbor direktora moraju da budu okončani najkasnije za godinu dana. Dok će direktori koji su već izabrani na konkursu prema važećem zakonu moći da ostanu na toj poziciji do isteka mandata. Konkretno, to bi u ovom slučaju moglo da važi za Aleksandra Obradovića, direktora EPS-a.

Agencija za borbu protiv korupcije, koja je dala mišljenje o ovom propisu ne spori da je ovaj zakon u pojedinim delovima dobar sa stanovišta sprečavanja korupcije, ali ipak smatra da treba unaprediti odredbe o imenovanju i razrešenju članova nadzornog odbora, direktora i vršioca dužnosti, kao i programe poslovanja. Oni upozoravaju da taj deo zakona sadrži rizike korupcije, jer su neprecizno formulisane, daju široka diskreciona ovlašćenja i prepuštaju vladi i ministru privrede da podzakonskim aktima urede određena pitanja koja bi morala da budu definisana zakonom.

Od hiljadu prozvanih, na ispit za licencu prijavilo se samo 250 lekara

U Lekarskoj komori Srbije kažu da među onima koji nisu podneli zahtev za obnovu dozvole za rad ima poznatih doktora, profesora medicinskog fakulteta, čak i akademika

Lekari koji u prethodnih sedam godina nisu učešćem na stručnim skupovima prikupili potreban broj bodova za obnovu radne dozvole od početka ove nedelje polažu ispite u prostorijama Lekarske komore Srbije (LKS)

u Beogradu. Za proveru znanja pred stručnim komisijama prijavilo se njih 250, a od sedamdeset lekara koji su „propitani” prva tri dana svi su položili i stekli uslov za obnovu licence.

Direktorka LKS dr Vesna Jovanović za „Politiku” kaže da će već 15. februara imati kompletan spisak lekara sa radnom dozvolom. Njihova imena biće objavljena na sajtu LKS do kraja februara. Prvobitno je planirano da popis bude dostupan javnosti 1. januara, ali je do prolongiranja došlo jer je novi pravilnik o uslovima za obnovu lekarske licence, kojim je broj potrebnih bodova sa 120 smanjen na stotinu, stupio na snagu tek 10. decembra.

U Lekarskoj komori su očekivali da će se za ispit prijaviti hiljadu lekara, jer je procenjeno da toliko njih nije ispunilo uslove za relicenciranje. Međutim, neki su u međuvremenu dostavili potvrde da su obavili stručno usavršavanje, tako da se za „ispitni baraž” prijavilo svega 250 lekara. Ispit košta 30.000 dinara, što je jednako polovini prosečne lekarske plate.

– To je ipak mnogo manje nego što bi ih koštalo učešće na kursivima kontinuirane medicinske edukacije. Cena je tolika jer od tog novca komora mora da plati članove tročlanih komisija za čak 37 medicinskih specijalnosti – kaže naša sagovornica.

Interesantno je da među onima koji uopšte nisu ni podneli zahtev za obnovu licence ima i mnogo „inadžija” – poznatih doktora, profesora medicinskog fakulteta, čak i akademika, koji su u Beogradu organizovali velike evropske kongrese i sigurno imaju više nego dovoljan broj bodova da svoju licencu obnove. Ponovno licenciranje odbijaju i neki poznati doktori, vlasnici privatnih ordinacija.

– Mi u LKS znamo koji su to lekari koji ispunjavaju uslove za obnovu licence, ali to ne žele da urade iz samo njima znanih razloga.

Naš stav je da oni ne mogu da budu iznad zakona. Oni se dure i derogiraju sistem, podsmehuju se zakonu, i to je nedopustivo – kaže dr Vesna Jovanović.

Kako ističe, ovim lekarima komora će oduzeti dozvolu za rad i o tome obavestiti Ministarstvo zdravlja, zdravstvena ustanovu u kojoj taj lekar radi i inspekcije.

– Oni će ostati bez posla – kategorična je direktorka Lekarske komore, uz objašnjenje da imena tih lekara nema pravo da obelodani.

Ista vrsta „diskrecije” zaštitice i 17 lekara koji bez dozvole za rad ostaju zato što su nedostojni da se bave lekarskim pozivom. Broj nije konačan, jer Etički komitet razmatra još desetak slučajeva.

Njihova imena neće biti objavljena na sajtu LKS, već ih jednostavno biti na popisu licenciranih lekara.

Reč je o lekarima koji su oglašeni nedostojnim zbog primanja mita, a među njima su i dvojica profesora sa medicinskog fakulteta. Među nedostojnim poziva su i doktori osuđeni zbog zloupotrebe službenog položaja, falsifikovanja lekarskog nalaza, izdavanja lažnih dokumenata, pa čak i teških krivičnih dela.

Zašto je deficit eksplodirao u decembru

Da bi se izbegao rebalans budžeta ministar Vujović zaostale obaveze vojnim penzionerima, NIS-u i poljoprivredi prebacio u javni dug

Premijer Aleksandar Vučić nedavno se pohvalio suficitom u budžetu Srbije u januaru ove godine od oko 250 miliona evra, ali nije u isto vreme spomenuo decembari deficit od 76,17 milijardi dinara, što je dvostruko više od manjka u kasi koji je ostvaren u prvih 11 meseci. Od januara do novembra deficit je iznosio svega 38, da bi poslednjeg meseca u godini dogurao do 114,37 milijardi dinara.

Zašto je deficit budžeta eksplodirao u decembru 2015?

Uzroci iznenadnog rasta minusa u budžetu nisu tajna. Država je, naime, prvobitno planirala da deficit republičkog budžeta bude 190 milijardi dinara. To što je ostvareni rezultat, zaključno sa novembrom, bio čak pet puta bolji od plana, kreatori ekonomske politike su iskoristili da vrata neke stare dugove. Tako je država preuzela dug „Srbijagasa” prema NIS-u u iznosu od 23,4 milijarde dinara, rešila da isplati zaostale subvencije poljoprivrednicima (9,6 milijardi) i vrati dug vojnim penzionerima u iznosu od 10 milijardi dinara.

„Imamo pravo na to”, rekao je ministar finansija Dušan Vujović u intervjuu „Politici” uoči Nove godine.

„Jedna od opcija bila je rebalans u kome ćemo povećati subvencije, a druga je bila da te obaveze uzmemo u javni dug. Zašto bismo sebi stavili stigmu rebalansa na čelo ako su nam ukupni rashodi niži od planiranih”, objasnio je Vujović.

Na pitanje zašto se beži od rebalansa, ministar finansija je odgovorio da je to zato što je u Srbiji ekonomski i politički to simbol za promašaj.

„Godinama je bio korišćen da se pokrije nesposobnost države da kontroliše rashode i ostvari prihode. Mi smo rashode držali pod kontrolom, prebacili smo ostvarenje prihoda, ostvarili mnogo niži deficit od plana”.

Za Fiskalni savet uključivanje ovih obaveza u javni dug „zapravo predstavlja hronični problem javnih finansija”. Postala je uobičajena praksa da se problemi državnih preduzeća „guraju pod tepih” da bi se u jednom trenutku pojavili kao (neplanirani) trošak, piše u godišnjem izveštaju Saveta. Nikola Altiparmakov, član Fiskalnog saveta, rekao je nedavno u razgovoru za „Politiku” da je u skladu sa najboljom praksom to trebalo da prođe kroz rebalans.

Kako pokazuju podaci o izvršenju budžeta za decembar 2015, koje redovno objavljuje Ministarstvo finansija, resorni ministar je rebalans izbegao tako što je neplanirane rashode (dug „Srbijagasa”, vojnim penzionerima i poljoprivrednicima) proknjižio na stavci „domaće finansiranje”. To znači da je Vujović ove obaveze samo knjigovodstveno upisao kao kredit koji je država uzela od vojnih penzionera, poljoprivrednika

i NIS-a. Da li je ovakav obračun u skladu sa najboljom budžetskom praksom i šta je bila namera resornog ministra u Ministarstvu finansija nismo uspeli da saznamo. Naša pitanja ponovo su ostala bez odgovora.

Prema rečima Milojka Arsića, profesora Ekonomskog fakulteta, našim propisima regulisano je da se državna kasa vodi u skladu sa takozvanim keš, odnosno gotovinskim računovodstvom. To znači da se prihodi i rashodi realizuju onda kada se dogode. U ovom slučaju Vujović je, međutim, primenio drugu metodologiju, takozvano obračunsko računovodstvo, po kome se obaveze knjiže u trenutku kada su nastale.

– To je učinjeno iz dva razloga. Prvi je da bi se izbegao rebalans budžeta. Metodološki posmatrano, ovakvo knjiženje nije korektno, jer ne može se jednog meseca budžet voditi na jedan, a drugog na drugi način. Država je sistemski trebalo da pređe na obračunsko računovodstvo – objašnjava Arsić.

Drugi razlog za ovu budžetsku gimnastiku, naš sagovornik vidi u nameri ministra finansija da spreči da deficit u budžetu krene putanjom cik-cak. Jer, da ovi rashodi nisu proknjiženi prošle godine, ove godine bi manjak u kasi morao da planira na višem nivou od prošlogodišnjeg, objašnjava Arsić. U skladu sa najboljom budžetskom praksom, bilo je najispravnije da je Vujović doneo rebalans budžeta, smatra naš sagovornik.

Pitali smo Arsića i da li Vujović može zbog ovakvog obračuna da ima problema sa Državnom revizorskom institucijom. Jer, po Zakonu o budžetskom sistemu, ne mogu se sredstva sa jedne namene prebacivati na drugu.

– Ne verujem da će imati problema sa DRI. Pre mislim da će revizor biti kooperativan. Jedino, ako se promeni vlast revizor će možda nešto zameriti, kao što se i do sada događalo – zaključuje Arsić.

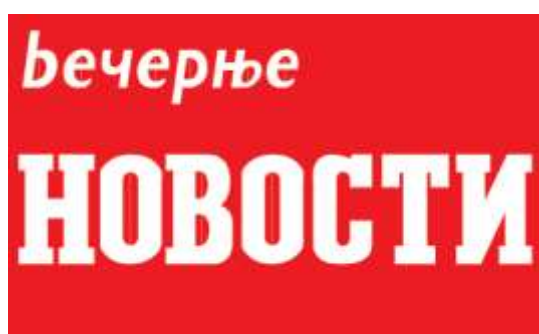
Revizor bez komentara

Državni revizor Radoslav Sretenović juče nije želeo da za „Politiku” komentariše navode profesora Arsića. Opisao ih je samo kao „proizvoljne”. A na pitanje da li je ovakvo Vujovićevo budžetsko računovodstvo u skladu sa Zakonom o budžetskom sistemu, Sretenović kaže da će o tom pitanju moći da se izjasni tek nakon što DRI sprovede reviziju Završnog računa budžeta Republike Srbije i reviziju javnog duga za 2015. godinu.

Javni dug 25,2 milijarde evra

Ukupan javni dug Republike Srbije povećan je u 2015. za više od dve milijarde evra, pa je na kraju godine iznosio više od 25,2 milijarde, što je 77 odsto bruto domaćeg proizvoda (BDP), pokazao je najnoviji mesečni izveštaj Fiskalnog saveta.

Fiskalni savet je ocenio da je rast javnog duga i u 2015. ukazao da je fiskalni deficit Srbije od 3,7 odsto BDP-a i dalje previsok, jer je upravo zabeleženi manjak u budžetu osnovni razlog ukupnog porasta zaduženosti zemlje za više od 1,2 milijarde evra. Preostalo povećanje javnog duga, dodaju, praktično je u celosti rezultat kretanja deviznih kurseva, pre svega snažnog jačanja američkog dolara.

Zatvoriti stečaj od čak 14 godina

AKCIONARI i bivši radnici Beogradske konfenkcije "Beko" punih 14 godina čekaju kraj stečaja i novac koji im pripada. Poverioci su namireni još 2009. godine, na računima je ostalo 23 miliona evra i još neprodatih objekata. Deoničari će danas započeti štrajk u parku kod Muzeja železnice sa zahtevom da se proces okonča, da im se isplati pripadajući deo novca i zaustavi rasprodaja imovine.

Suvlasnik "Beka" je država preko Akcionarskog fonda u kome je 40 odsto, a u rukama manjinskih akcionara, njih 4.500, je 60 odsto firme. Deoničari okupljeni u Udruženju UVA tvrde da je stečaj uveden, iako je dokumentacija i procena kapitala pokazivala da je imovina bila 90 puta veća od duga. U međuvremenu, neprodati pogoni i objekti su bukvalno - opustošeni. Na štrajk su se odlučili kada su videli da je Agencija za licenciranje stečajnih upravnika oglasila prodaju još dva objekta u samom centru Beograda - Knez Mihailovoj ulici. I to za polovinu procenjene vrednosti.

- Svi poverioci su već namireni, nema razloga za dalju prodaju - kaže Zlatko Kunštek, predsednik udruženja UVA. - Vodi se još nekoliko sporova, ali i za te poverioce je odvojen novac. Pošto "Beko" ne može da obnovi proizvodnju, akcionari bi pokrenuli likvidaciju firme. U tom procesu bi se prodali objekti i akcionarima podelio novac.

Država okleva da isplati čak 9.162 deoničara

Stečaj u RK "Beograd" traje već 14 godina, ali se ne nazire kraj tog posla. Potražuju 196,3 miliona dinara na ime deonica, i skoro isto toliko na ime zakonske kamate

STEČAJ u Robnim kućama "Beograd" ulazi već u 14. godinu, ali ne nazire se kraj problema bivših radnika i akcionara. Čak 9.162 deoničara čekaju isplatu iz stečajne mase uz obračunate kamate. Reč je o ukupnoj sumi od sada 384,4 miliona dinara. I pored rešenja i zaključka Privrednog suda u Beogradu kojim se stečajnom upravniku nalaže da novac uplati, na račune bivših radnika ništa - ne leže.

Stečaj u RK "Beograd" uveden je maja 2002. godine, a one su prodate 2007. za 360 miliona evra. Radnici i penzioneri RKB, u skladu sa zakonom iz daleke 1992, kupili su deonice i na taj način postali vlasnici kapitala od 1,34 odsto, što je verifikovao Trgovinski sud i Ministarstvo privrede Srbije.

Na završnom ročištu RKB, decembra 2009. u Trgovinskom sudu poverenik stečajnog upravnika Agencije za privatizaciju, Branimir Karan i Dragi Stevanović, koordinator, tvrdili su da nema knjige deoničara RKB i da potvrde koje su dobili deoničari nisu validne. Deoničari su, međutim, uspeali da dokažu da su vlasnici akcija. To je Privredni sud konstatovao rešenjem u

decembru 2014, a svojim zaključkom od 5. avgusta 2015. naložio Agenciji za privatizaciju, kao stečajnom upravniku RKB, da rezerviše sredstva potrebna za namirenje poverilaca, s kojima su parnice u toku, kao i za troškove stečajnog postupka do njegovog okončanja. A iz preostalih sredstava da deoničarima isplati iznos od 196.274.424,00 dinara, uz pripadajuću zakonsku kamatu od 15. decembra 2015. do dana isplate.

- Međutim i pored silnih urgencija, zaključaka i rešenja suda, Agencija za privatizaciju nije ništa uradila oko isplate do današnjeg dana - kažu za "Novosti" Luka Anđelić i Ljubinko Dragojlović, deoničari RK "Beograd". - Stalno izmišljaju razloge da nas ne isplate, i ne snose nikakve posledice. Inače, da nije bilo neistinite tvrdnje Stevanovića i Karana na završnom ročištu u sudu, deonice bi nam bile isplaćene početkom 2010. godine.

U međuvremenu, kako napominju, od preuzimanja i vođenja stečaja RKB 2007. Agencija za privatizaciju je uzela više od 450 miliona dinara. I dalje za svaki mesec vođenja stečaja, stečajni upravnik, sada je to Agencija za licenciranje stečajnih upravnika, dobija više od milion dinara.

- Dok deoničarima ne daju ni dinara, Agencija za privatizaciju je od oročenih sredstava stečajne mase Kompanije RKB i sredstava Robnih kuća "Beograd" u stečaju, od 2009. do polovine prošle godine, samo po osnovu kamata, uzela čak 2,4 milijarde dinara - ističu Anđelić i Dragojlović. - Pored ovoga, Agencija za privatizaciju je za vođenje stečaja za kraće od tri godine dobila nagradu od 180 miliona dinara, od čega je povereniku Branimiru Karanu dato 36 miliona dinara. Istovremeno, oni nama deoničarima na razne načine više od šest godina osporavaju delić onoga što smo platili daleke 1992. godine.

Deoničari naglašavaju da se sredstva koja oni potražuju nalaze na računu banaka i nemaju nikakve veze sa budžetom Republike Srbije.

ŽALILI SE NA KAMATE

U AGENCIJI za licenciranje stečajnih upravnika su i "Novostima" odgovorili da u rešenju Privrednog suda iz decembra 2014. stoji da će se novac isplatiti po okončanju svih parničnih postupaka. U ovom trenutku se u oba stečaja vode 23 parnična postupka, a od njihovih ishoda, napominju, zavisi višak stečajne mase. Što se tiče Rešenja po kome deoničari imaju pravo i na zatezne kamate, stečajni upravnik odgovara da su se žalili.

- Na zaključak od 5. avgusta 2015. stečajni upravnik se žalio zbog formalnih i materijalnih nedostataka ovog akta, koji bi ukoliko bi bio sproveden doslovno, mogao naneti štetu budžetu Republike Srbije. Do ovog trenutka nije poznat ishod postupka po žalbi - navodi se u odgovoru Agencije.

"Zamrznuti" mogu u fotelje

Zakon o javnim preduzećima ponovo otvara pitanje hoće li političari moći u državne firme. Partijski funkcioner može biti direktor ako mu funkcija u stranci miruje

DIREKTOR Javnog preduzeća ne sme biti funkcioner političke partije ili tu funkciju u stranci mora da zamrzne. To piše u novom Zakonu o javnim preduzećima, ali rešeto za stranački kadar u foteljama državnih firmu nije ništa gušće. Jer, i po dosadašnjem propisu rukovodioci nisu smeli da budu na vodećim pozicijama u partiji. Za većinu čelnika javnih preduzeća i dosad ovaj član Zakona o javnim preduzećima bio je mrtvo slovo na papiru.

Predlog ovog zakona je pred poslanicima republičke Skupštine. Premijer Srbije Aleksandar Vučić istakao je juče da bi ovaj propis trebalo da bude usvojen početkom marta.

- Taj zakon će dodatno uneti red - rekao je premijer. - Mislim da su ljudi u Međunarodnom monetarnom fondu (MMF) delimično zadovoljni onim što smo uspjeli da postignemo u reformi javnih preduzeća.

Novi zakon, baš kao i stari predviđa izbor direktora isključivo na konkursu. U roku od godinu dana od stupanja na snagu novog propisa, obavezno je raspisivanje konkursa za sve pozicije koje su direktori zauzeli mimo selekcije. Prvi ljudi javnih preduzeća neće imati zamenike, niti izvršne odbore. Biraće svoj tim izvršnih direktora, a rad će nadgledati nadzorni odbori.

Prvi na udaru ovog propisa opet bi mogao da se nađe Dušan Bajatović, direktor "Srbijagasa" i član predsedništva i Glavnog odbora SPS. Bajatovića je 2012. kada je donet prethodni Zakon o javnim preduzećima "spasilo" to što se ove odredbe nisu odnosile na zatečene direktore. Svi oni koji su u fotelje došli kasnije po zakonu su morali da "zamrznju" partijsku funkciju.

Prethodni zakon "zatekao" je na direktorskom mestu "Pošta Srbije" i Milana Krkobabića, prvi čovek PUPS. Zato nije morao da prođe ni konkurs, niti da se privremeno odrekne funkcije u PUPS.

Na mesto direktora "Elektroprivrede Srbije" Aleksandar Obradović, član GO i odbora SNS za energetiku je došao konkursom među 70 kandidata. Obradović za "Novosti" kaže da "je u skladu sa zakonom u drugoj polovini 2013, kada je raspisan konkurs za direktora ovog javnog preduzeća, odlučio da zamrzne članstvo u stranci".

I na čelo "Elektromreže Srbije" Nikola Petrović došao je pre usvajanja prethodnog zakona. Ni on nije prošao javni konkurs, a kako u SNS, kako je sam isticao, nema funkciju, ako želi da ostane u EMS neće morati da se odrekne članstva u stranci. Konkurs neće moći da zaobiđe. Iako ove odredbe zakona nisu nove, Petrović nije hteo da komentariše da li će ih ispoštovati.

- Generalni direktor Nikola Petrović neće davati izjave na temu zamrzavanja funkcija u stranci dok Zakon o javnim preduzećima ne bude usvojen - kažu u EMS.

DROBNJAK VEČITI V. D.

Iako je prethodni zakon predviđao da vršilac dužnosti direktora to može da bude najviše dva puta po šest meseci, u praksi to izgleda potpuno drugačije. Zoran Drobnjak je sa mesta direktora "Puteva Srbije" razrešen 27. decembra 2011. i postavljen za v.d. Mandat mu je samo jednom produžen za šest meseci i istekao je 29. maja 2014. Drobnjak je i dalje na čelu preduzeća - kao i v.d. direktora "Skijališta Srbije" Dejan Ljevnaić. On je vršilac dužnosti od 2012. godine.

Dubioza i loše prognoze za Fijat, Železaru i Bor

Bez novog modela nema perspektive u FAS, ne verujem da će Kinezi doći u smederevsku čeličanu, a borski basen tek čekaju problemi, poručio Stamenković

Nema perspektive u cikcak proizvodnji u kragujevačkoj fabrici automobila „Fijat“, teško da će Kinezi ulagati u „Železaru“, a RTB „Bor“ će tek biti u problemu zbog pada cena sirovina, siže je prognozne ekonomista za tri najjače industrije u Srbiji.

Ekonomista Stojan Stamenković istakao je na predstavljanju novog broja Makroekonomske analize i trendovi (MAT) da „Fijat automobili Srbija“ (FAS) nema svetlu budućnosti ukoliko ne bude proizvodnje novog modela, a radnici nastave da čas rade, čas ne rade. Stamenković se osvrnuo i na sve nedostižniju profitabilnost smederevske čeličane.

- Veoma sam skeptičan oko dolaska te kineske kompanije, čak i u Kini otpuštaju radnike, da ne govorim u Evropi - naveo je on i potom pomenuo neveselu prognozu i za

borski basen.

Prema njegovim rečima, rast industrijske proizvodnje od 8,2 odsto u 2015. bio je impozantan, što je pre svega posledica rasta proizvodnje u energetici.

- Prerađivačka industrija zabeležila je rast od 5,3 odsto, ali taj rast je niži od prognoze koju smo mi dali (šest procenata) - navodi on. Prema njegovim rečima, u posmatranih 18 oblasti, u njih čak 11 decembarški indeks bio je niži nego u novembru.

MMF

Ono što posebno zabrinjava jeste pad proizvodnje prehrambene industrije u poređenju s decembrom 2014. od 14,2 odsto, kazao je Stamenković i izrazio zabrinutost za uzroke tako velikog pada, s obzirom na

to da je ta industrija drugi izvoznik.

Član MAT i direktor Republičkog zavoda za statistiku Miladin Kovačević istakao je da veruje da misija MMF, koja dolazi 18. februara povodom nove revizije aranžmana, neće imati zamerki da se sprovodi sve što je dogovoreno. Prema njegovim rečima, reforma javne uprave, iako deluje sporo, ipak se sprovodi.

Zna se samo da Železara gubi i koči industriju?

Gubici Železare i RTB Bor su među ključnim uzrocima usporavanja prerađivačke industrije, smatra ekonomista Stojan Stamenković, ističući i da će u kragujevačkom Fiatu i ove godine izostati novi model.

Ekonomisti okupljeni oko časopisa Makroekonomske analize i trendovi upozorili su na probleme u srpskoj industriji.

Stamenković je skeptičan je u vezi sa prodajom smederevske Železare kineskoj kompaniji HBIS, dodajući da su proizvodnja i gubici Železare, ali i RTB Bor među ključnim uzrocima usporavanja prerađivačke industrije u Srbiji.

Stamenković je ponovio da se u vezi sa poslovanjem Železare "ništa ne zna". "Niti kada će nastupiti najavljena profitabilna proizvodnja, niti koliko zatečenih zaliha 'nose' što predstavlja subvenciju republike iako su subvencije ukinute", rekao je on.

On je dodao da se tržište čelika sužava u celom svetu. Menjaju se i tehnologije. Pa čak i u samoj Kini se otpuštaju radnici i redukuje proizvodnja, da ne govorim o Evropi, rekao je on i dodao da se problemu železare pridružuju i problemi sa RTB Borom, koji je ušao u gubitke zbog drastičnog pada cena na svetskom tržištu.

Stamenković se osvrnuo i na proizvodnju kragujevačkog Fiata, rekavši da je za povećanje proizvodnje u toj fabrici neophodan novi model, koji će i ove godine izostati.

Industrija u Srbiji je, ocenio je, prošle godine porasla 8,2 odsto, ali je visok rast dobrim delom posledica niske polazne osnove zbog poplava iz 2014, kada je znatno podbacila.

Ono što brine jeste usporen rast prerađivačke industrije. Prehrambena industrija je usporila što ukazuje, kako kaže Stamenković, na mogućnost da određeni proizvodi nisu više rentabilni za proizvodnju.

Dvadeset odsto radnika na građevinama radi na crno

Inspekcija rada otkrila je na gradilištima na periferiji Beograda i Novog Sada ukupno 106 radnika koji su radili bez ugovora o radu i obaveznog socijalnog osiguranja

Inspekcija rada otkrila je na gradilištima na periferiji Beograda i Novog Sada ukupno 106 radnika koji su radili bez ugovora o radu i obaveznog socijalnog osiguranja, što je predstavljalo oko 20 odsto angažovane radne snage, saopšteno je danas.

Kako se navodi, u kontrolama je zatečeno ukupno 544 radnika, od čega je 106 radilo "na crno".

Inspektori su u kontrolama otkrili i jednu neregistrovanu staklorezačku radnju u Kotežu, u beogradskoj opštini Palilula. Zbog prekršaja u oblasti radnih odnosa inspektori su podneli 15 zahteva za pokretanje prekršajnog postupka, i tri zahteva zbog prekršaja u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu.

Inspekcija je donela 47 rešenja kojima je poslodavcima naloženo da sa neprijavljenim radnicima zasnuju radni odnos i 15 rešenja sa nalozima da otklane utvrđene nedostatke u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu.

"Prošle godine zaposleno blizu 2.000 Roma"

Prema podacima Nacionalne službe za zapošljavanje, prošle godine je blizu 2.000 Roma zaposleno.

"Svakako se još mora na tome raditi, na prvom mestu na usvajanju znanja i veština koji nedostaju upravo pripadnicima romske populacije", izjavio je ministar za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja Aleksandar Vulin.

Vulin je novinarima u Kraljevu rekao da se na tome mora raditi, da bi Romi još efikasnije mogli da se zapošljavaju.

"To je uostalom specifičnost svih, to je tržište rada, koje ima zahteve za tačno određenim zanimanjima i znanjima", rekao je Vulin.

Prema njegovim rečima, svakako se više mora raditi sa romskom populacijom, zbog, "nažalost veoma niskog stepena obrazovanja", a to je već problem o kom se mora razgovarati na nivou čitavog društva.

Ministar je kazao da na tim projektima rade i Romi i oni koji to nisu i da ne želi da pravi takvu segregaciju.

"Ne mislim da neko bolje razume Rome samo zato što je Rom, kao što ne mislim da neko razume srpske probleme samo zato što je Srbin. Ja tako ljude ne delim i ne bih ih tako ni delio", rekao je Vulin novinarima na ceremoniji dodele grantova u okviru projekta "Evropska podrška inkluzivnom društvu".

Vulin ističe da je njegovo Ministarstvo završilo Strategiju pitanja položaja Roma, da je ona dostupna javnosti i da je rađena zajedno sa romskim organizacijama.

"Položaj Roma mogu da poprave i Romi i oni koji to nisu i samo tako možemo da napredujemo", naglasio je ministar rada.

Srpski Davos obećava, koje su teme?

Za Kopaonik biznis forum, koji će se održati od 8. do 10. marta ove godine, vlada izuzetno veliko interesovanje

Budući da je do sada prijavljeno više od 500 učesnika i govornika, procenjuje se da će ovaj, 23. po redu "srpski Davos" biti najposećeniji.

Tema ovogodišnjeg foruma je "Dostizanje i konvergencija sa vodećim trendovima: Kako sanirati pukotine u sistemu", saopštili su danas Savez ekonomista Srbije i Udruženje korporativnih direktora Srbije, tradicionalni organizatori ovog skupa, koji se održava pod pokroviteljstvom predsednika Vlade Republike Srbije, Aleksandra Vučića.

Tokom tri dana trajanja foruma državni zvaničnici, predstavnici akademske zajednice, članovi diplomatskog kora i predstavnici korporativnog sektora razgovaraće o temama: ekonomske posledice nove realnosti-problem, uzroci i rešenja; ažuriranje reformske agende - reforma države i restrukturiranje javnog sektora, kao i o narednim koracima u sprovođenju reformi.

Paneli će biti održani u Kongresnom centru Kopaonik u Grand hotelu. Ovogodišnji partner Forumu je MasterCard, navodi se u saopštenju.

Rast industrijske proizvodnje, pad prehrambene industrije

Ukupna industrijska proizvodnja u 2015. zabeležila je impresivno povećanje od 8,2 odsto u odnosu na prethodnu godinu, što je pre svega posledica rasta proizvodnje u energetici i rudarstvu, izjavio je danas ekonomista Stojan Stamenković na predavljanju novog broja časopisa "Makroekonomske analize i trendovi" (MAT).

- To nije toliko promena odnosa ponude i tražnje, koliko je uslovljeno poplavama u 2014, jer glavni činioci porasta ukupne industrijske proizvodnje u 2015. su proizvodnja elektroprivrede i porast proizvodnje rudarstva - precizirao je Stamenković u Privrednoj komori Srbije.

U novom časopisu MAT navodi se da su za ocenu tekuće privredne aktivnosti i aktivnosti u narednom periodu bitna kretanja u prerađivačkoj industriji. Porast njene proizvodnje u prošloj godini bio je 5,3 odsto.

Ekonomisti navode da je taj porast značajan, jer je time nadoknađen pad u 2014. za 1,4 odsto, ali da je to svejedno niže od prognoze koju su dali pre tri meseca, a prema kojoj se očekivalo da će rast proizvodnje prerađivačke industrije u celoj 2015. iznositi šest odsto.

Stamenkovića posebno zabrinjava pad proizvodnje prehrambene industrije od 14,2 odsto, u poredenju sa decembrom 2014. godine.

Govoreći o bankarskom sektoru, Stamenković je naveo da su razlog za padanje kredita visoke kamate, a ne zato što nema sposobnih tražilaca.

On je kazao da se u posmatranih 18 oblasti, u njih čak 11 decembarški indeks bio niži nego u novembru.

U nekima od njih reč je o ubičajenim oscilacijama oko kratkoročnog trenda, a kod nekih je reč o uklapanju trenutnog mesečnog pada u opadajući trend.

Ekonomisti procenjuju da ima oblasti i grana u predrađivačkoj industriji u kojima se u ovoj godini može očekivati rast proizvodnje, ali su u nekim važnim oblastima izraženi rizici u pravcu pada proizvodnje i plasmana na domaćem i stranom tržištu, pre svega zbog problema sa rentabilnošću i prilagođenošću zahtevima tržišta.

Stamenković je izjavio i da ne vidi perspektivu u, kako kaže, "cik-cak" proizvodnji u kragujevačkoj fabrici automobila FAS ukoliko ne bude proizvodnje novog modela ili neka investicija u fabriku koja je najveći izvoznik privrede.

On je rekao i da je problem Železare Smederevo svima poznat i da se ne zna kada će biti profitabilna. Stamenković je kazao da je što se tiče te oblasti vrlo neizvesno pitanje tražnje na tržištu i cena, i da je indikativno da se proizvodnja izmešta iz Evrope.

Na ekonomska kretanja, kako je rekao Stamenković značajno će uticati proizvodnja Železare Smederevo i RTB Bora, koji su suočeni sa problemima, jer je na svetskom tržištu pala cena celika.

- Skeptičan sam u pogledu pregovora sa kineskom kompanijom o preuzimanju Železare, jer je u celom svetu pad tražnje celika, a i Kina je suočena sa otpuštanjem radnika iz te oblasti - naveo je je Stamenković.

Ekonomista Ivan Nikolić je govoreći o budžetskom deficitu rekao da je Srbija u regionu u rangju najštedljivijih zemalja.

Kako je kazao, opšti indikator poslovne klime u januaru je zabeležio skoro nepromenjenu vrednost u odnosu na decembar, a indikator tromesečne očekivane prodaje kompanija, u januaru je zabeležio nižu vrednost u odnosu na decembar.

Indikator očekivane prodaje niži je za čak 20 procentnih poena, dodao je i naveo da za skoro 70 odsto kompanija iz domaće industrije veći problem predstavlja plasman njihovih proizvoda u odnosu na izvore finansiranja i ostale limite.

Nikolić je kazao da će Srbija nastaviti u ovoj godini da ostvaruje dobar rezultat u fiskalnoj sferi.

U MAT-u se navodi da je tokom 2015. realizovan deficit budžeta u iznosu od 144, 4 milijarde dinara, na znatno nižem nivou nego što je to zakonom predviđeno (191, 3 milijarde).

Pre dva meseca ekonomisti su dali projekcije izvršenja budžeta u celoj 2015 .a prema realizaciji u prvih desec meseci u kojoj su deficit budžeta prognozirali na oko 52, 9 mlrd dinara, dok je deficit konsolidovanog budžeta prognozirani na oko 103 milijarde.

Međutim u decembru je je budždet u javni dug Srbije preuzeo pojedine obaveze koje se smatraju rashodom što se, kako ističu, nije moglo uključiti u prognozu ekonomista.

Ekonomista Miladin Kovačević rekao je da je fiskalna konsolidacija na snazi ne samo u regionu već i čitavoj Evropi, ali ona mora biti vremenski ograničena kako bi u budućnosti bio potpomognut jači rast i više stope rasta BDP-a.

- U tom smislu MMF predlaže mere koje bi mogle da se primene kako bi se napravio najbolji balans između štednje i rasta privrede. Te mere treba da budu usmerene ka osnaživanju domaće tražnje i privatnog sektora i one su ključne - rekao je on i dodao da će se tokom posete misije MMF-a krajem meseca gledati pre svega kako stvari teku i da eventualno može da bude diskutabilno pitanje roka.

Što se tiče deficita, Kovačević kaže da "nema brige za to" i da imamo komotno planiran budžet i rashode. On je kazao da racionalizacija ide svojim tokom i da je u toku rešavanje problema i sudbine preduzeća u restrukturiranju i da su manji rizici da se odstupi od planirane projekcije fiskalnog deficita.

Osvrćući se na to što je NBS snizila referentnu kamatnu stopu, on je kazao da je to shodno očekivanjima.

Takođe je kazao da se ove godine očekuje i nastavak rasta direktnih stranih investicija.

Povraćaj poreza na plate - evo šta da uradite

Građani kojima je dostavljeno rešenje o obračunu solidarnog poreza na zakasnele isplate plata u jednom mesecu, mogu da podnesu zahtev i novac će im biti vraćen.

Kandidati za povraćaj novca su građani koji su dobili rešenje Poreske uprave, bez obzira kada im je ono poslato, a kojima je po tom rešenju obračunat solidarni porez, na osnovu objedinjene uplate zarada za više meseci u jednom mesecu, objasnio je Dragan Agatunović iz Poreske uprave.

Zahtev za povraćaj novca se, kako je objasnio, nalazi na sajtu Poreske uprave i može da se preuzme, a ispunjen obrazac se podnosi nadležnoj filijali ove institucije prema mestu prebivališta.

U narednom periodu Poreska uprava će primati zahteve i postupati u skladu sa zaključkom vlade, a građanima koji ispunjavaju uslove, uključujući i porodilje, novac će biti vraćen.

"Od sredine januara, sve naše filijale na jedinstven način primaju zahteve i po njima postupaju", rekao je Agatunović.

Po podnošenju zahteva, Poreska uprava donosi rešenje o povraćaju novca u roku od 30 dana, a nakon

uručivanja tog rešenja, ukoliko je pozitivno, novac će biti na tekućem računu podnosioca u roku od 15 dana.

Vlada Srbije je, podsećanja radi, donela Zaključak kojim se odobrava pravo građanima da podnesu zahtev za povraćaj sredstava ako im je umanjen neto prihod po osnovu više objedinjenih primanja isplaćenih u jednom mesecu.

"Antić obećao - nema stečaja za Resavicu"

Javno preduzeće za podzemnu eksploataciju uglja (JP PEU) Resavica neće otići u stečaj i nastaviće normalan rad i posle 31. maja.

To je, kako tvrde iz sindikata Resavice, obećao ministar rudarstva i energetike Aleksandar Antić danas u razgovoru sa sindikalcima i rukovodstvom rudnika u Beogradu.

"Prenoseći stav Vlade Srbije, Antić nam je rekao da nema govora o stečaju JP PEU Resavice i da će preduzeće nastaviti sa normalnim radom i posle 31. maja", rekao je za Tanjug savetnik u Sindikatu radnika JP PEU Goran Nikolić, posle sastanka.

Prema njegovim rečima, u razgovoru je zaključeno da do 31. maja, uz pomoć Ministarstva, mora da se reši problem nasleđenih dugova prema državi, radnicima i poveriocima, kako bi se omogućilo normalno funkcionisanje preduzeća i izbegla blokada računa.

Nikolić je dodao da je na sastanku rečeno da Elektroprivreda Srbije "sutra usvaja plan poslovanja, koga će hitno usvojiti i Vlada posle praznika, i da će početak isporuke uglja termoelektranama krenutu najkasnije iduće sedmice".

"U sredu, 17. februara, zakazan je sastanak u Agenciji za privatizaciju povodom reorganizacije preduzeća, a dan kasnije sastanak sa ministrima Antićem, ministrom privrede Željkom Sertićem, finansija Dušanom Vujovićem i ministrom za rad i socijalna pitanja Aleksandrom Vulinom, u vezi sa ostalim zahtevima štrajkača", rekao je sagovornik Tanjuga.

Predloženo je da se protest rudara svih devet rudnika u Senjskom rudniku, zakazan za 19. februar, odloži i da se sačeka ishod razgovora sa ministrima, međutim, "do tada će se svaki dan održavati štrajkovi upozorenja u trajanju od po jedan sat", navodi Nikolić.

Predsednik Sindikata radnika JP PEU, Nebojša Milenković, kaže za Tanjugu da je sastanak sa Antićem bio "veoma uspešan" i da je lično zadovoljan".

Rudari u drugoj smeni rudnika Resavica počeli su danas štrajk upozorenja, shodno odluci organizovanju štrajkova upozorenja u svih devet rudnika JP PEU, donetoj juče na sednici Glavnog odbora Sindikata tog preduzeća "zbog neispunjenja štrajkačkih zahteva i zaključaka sa sastanka s ministrima rudarstva i energetike od 22. januara".

Rudari traže da počne isporuka uglja iz JP PEU termoelektranama Elektroprivrede Srbije, da se reguliše status preduzeća posle 31. maja i najavi reorganizacija, da se isplate naknade za smenski rad, uplate doprinosi za penzioni staž za 2011. i sedam meseci 2012, da se u stalni radni odnos prime jamskih radnici koji rade duže od godinu dana i da se napravi socijalni program na osnovu člana 74. Kolektivnog ugovora za JP PEU.

DIPLOMATSKI SKANDAL Ministarka iskulirala investitore!

Snežana Bošković Bogosavljević, ministarka poljoprivrede, iskulirala je posetu Iranu u koju je trebalo da ode u decembru kako bi potpisala sporazum o poljoprivrednoj saradnji Srbije i Irana!

Kako „Alo!“ saznaje, Iranci su na ovakvo neozbiljno ponašanje ministarke prilično oštro reagovali, te je sporazum koji je trebalo da omogući bolji izvoz naših proizvoda u tu zemlju pod znakom pitanja.

Naime, 8. i 9. decembra, delegacija Srbije, u kojoj je trebalo da bude i ministarka Snežana Bošković Bogosavljević, otišla je put Irana, gde je bio organizovan niz sastanaka na visokom nivou. Tom prilikom trebalo je da bude potpisan i sporazum dve zemlje o saradnji u oblasti poljoprivrede, što bi omogućilo mnogo bolji izvoz srpskih proizvoda u tu zemlju. Iako je upravo ministarka poljoprivrede trebalo da parafira taj dokument, ona se bez ikakvog objašnjenja jednostavno nije pojavila.

- Potpuno je neshvatljivo zašto ministarka nije otišla i završila jednu tako bitnu stvar iz svoje oblasti. Na kraju krajeva, mogla je makar da pošalje nekog državnog sekretara, koji bi umesto nje otišao na predviđene sastanke i potpisao već pripremljen sporazum. Međutim, ona čak nije ni dala nikakvo opravdanje za svoje odsustvo, zbog čega su Iranci prilično razočarani. Tako je i nekoliko sastanaka koji su organizovani spuštene na niži nivo, a sporazum dve zemlje do dan-danas nije potpisan i pitanje je kada će i da li će uopšte do toga doći - tvrdi dobro obavješten izvor „Alo!“.

Kako dodaje, jedini ministar koji je bio na tom putu je Rasim Ljajić, ministar trgovine, koji je kolege pokušao da opravda činjenicom da se u to vreme usvajao državni budžet za ovu godinu, te da su prosto imali previše posla u Srbiji.

- Sve je ispalo veoma neozbiljno i baš smo se srozali u očima Iranaca. Oni su danima u medijima najavljivali sastanke sa srpskim kolegama. Sa srpskom delegacijom je dva dana trebalo da provede i potpredsednik vlade Irana, ali se, kada je video situaciju, pokupio i otišao posle samo pola sata - prepričava naš sagovornik. S druge strane, ostale države uveliko jačaju saradnju sa tom zemljom.

- Primera radi, nedavno su u toj zemlji bile delegacije Austrije i Francuske koje su brojale 200 do 300 članova, a nama se ni resorna ministarka nije pojavila, već samo ministar trgovine i oko 30 poljoprivrednika - napominje naš sagovornik.

Ništa nije trebalo da se potpiše

Iz Ministarstva poljoprivrede juče nisu demantovali da ministarka bez reči opravdanja nije otišla na dogovoren put u Iran, ali i tvrde da nikakav sporazum nije trebalo da se potpisuje.

- Nije tačno da je na sastanku mešovitoj komiteta koji je održan u Teheranu trebalo da se potpiše bilo kakav dokument - poručili su u ministarstvu.

Fakti

- U Iran je otišao samo ministar Rasim Ljajić

- Iranska delegacija je bila u punom sastavu

- U srpskoj delegaciji je bilo tridesetak privrednika, predstavnik PKS-a i nevladine organizacije

Kakva sudbina čeka srpske fabrike piva koje su još u državnom vlasništvu

Valjevska pivara jedina opstaje

*** Većinu srpskih pivara država je prodala stanim brendovima * Od preostale tri u državnom vlasništvu, za dve izgledan stečaj**

- Informacija da je odloženo ročište za na kome je trebalo da se odluči da li će biti otvoren stečaj u Jagodinskoj pivari, otvorila je pitanje sudbine pivara u Srbiji koje su u ovom trenutku pod patronatom države. Kako stvari sada stoje, na tržištu će opstati samo Valjevska pivara dok su šanse Jagodinske pivare i Beogradske industrije piva za tako nešto samo teoretske.

Rezultati Valjevske pivare u 2015. godini pokazuju da je nastavljen trend proizvodnje i prodaje "Valjevskog piva", u situaciji u kojoj je zabeležen pad prodaje piva na srpskom tržištu za osam odsto. Valjevska fabrika od 2013. ima konstantan rast prodaje a prošle godine proizvodnja je dostigla 100 hiljada hektolitara, što je 12 odsto više nego 2014, a prihod je 10 odsto veći i iznosi 600 miliona dinara. Očekivana dobit je oko 20 miliona dinara, što je nešto manje nego 2014., ali je zato kupljena sva ambalaža za ovu godinu. Valjevska pivara puni budžet Srbije - za

akcize 230 miliona dinara, PDV 104 miliona, što je ukupno 334 miliona, a za poreze i doprinose uplaćuje 63 miliona. Prosečna plata je na nivou republičkog proseka. U fabrici se sprovodi plan reorganizacije koji ističe u martu i nakon toga se očekuje da fabrika izađe na tržištu hartija od vrednosti. Ta pivara je izašla na "zelenu granu" nakon što je prošle godine Poreska uprava priznala sopstvenu grešku i otpisala joj kamatu od 53 miliona dinara. Kamata je nastala iz osnovnog duga od 11 miliona dinara 2010. godine, nakon otvaranja stečaja iz kojeg je Valjevska pivara uspešno izašla.

Kada je reč o Jagodinskoj pivari, pripremno ročište za otvaranje stečaja odloženo je jer radnicima nije isplaćen socijalni program za koji su se prijavili. Otvaranje stečaja za fabriku slada, piva, kvasca i bezalkoholnih pića A. D. Jagodinska pivara pokrenula je Agencija za privatizaciju. Razlog za to je "trajniya nesposobnost plaćanja, što znači da je račun stečajnog dužnika u dužoj vremenskoj blokadi". Tekući račun Jagodinske pivare u blokadi je od 2. juna 2015. godine. Zbog mogućeg uvođenja stečaja, svih 145 radnika zaposlenih u pivari se prijavilo za dobrovoljni odlazak uz socijalni program.

U BIP-u je stečaj već proglašen, ali mali akcionari i zaposleni se grčevito bore da tu odluku obore na sudu. Sumnje malih akcionara da je u toj pivari proglašen stečaj kako bi se atraktivna lokacija na kojoj se fabrika nalazi iskoristila za dizanje modernog poslovno-stambenog kompleksa, posebno su podgrejane nakon što je bivši direktor Agencije za privatizaciju Ljubomir Šubara izjavio da nije postojao razlog za stečaj u BIP-u i da je to preduzeće moglo da nastavi sa nesmetanim radom jer se više kompanija interesovalo za njegovu privatizaciju.

Ljubodrag Savić, profesor Ekonomskog fakulteta u Beogradu, ističe za Danas da ne veruje da Vlada sa svoje strane može da učini bilo šta kako bi omogućila da BIP i Jagodinska pivara ne odu u stečaj i nastave sa radom kao Valjevska pivara.

- Obe te pivare su već bile privatizovane ali su na žalost u oba slučaja privatizacije propale. E sada, ako privatne kompanije nisu mogle da izdrže jaku konkurenciju na tržištu u Srbiji, ne vidim na koji način bi u tome uspela država. Tačno je da pivarska industrija može da bude profitabilan posao, međutim, treba znati i to da je dosta stranih kompanija ušlo na naše tržište, kupilo neke srpske pivare i nametnulo jaku konkurenciju. S obzirom da je od 2001. godine, kada je reč o industriji, jedina strategija države privatizacija, tako je postupljeno i u slučaju BIP-a i Jagodinske pivare. Nažalost, pokazalo se da je uverenje da su svi privatni vlasnici spremni i sposobni da opstanu na tržištu, bilo sasvim pogrešno i danak tome su brojne neuspešne privatizacije među njima i ove u pivarskoj industriji. Privatni kapital koji je ušao u BIP i Jagodinsku pivaru je iz tih fabrika odneo sve ono što je bilo vredno a ostali su samo gubici, i ne verujem da postoji mogućnost da im država pomogne, pa je stečaj za njih neminovnost - objašnjava naš sagovornik.

On dodaje da je problem i u tome što nadležni u Srbiji nisu u stanju da izvuku firme u problemima iz stečaja.

- Što se tiče Valjevske pivare ona zaista dobro posluje, brend koji proizvodi ima svoje kupce na tržištu. Mislim da bi nakon završetka plana reorganizacije država trebalo da privatizuje fabriku. To ne znači da bi je trebalo prodati privatnom kapitalu već može da se stvori i konzorcijum sastavljen od zaposlenih koji bi njome rukovodio i poslovao na tržištu - zaključuje Savić.

Stečaj ne mora da bude bankrot

- U Srbiji u većini slučajeva stečaj istovremeno znači i gašenje preduzeća. Umesto izvlačenja zdravog dela firme, kada za to ima uslova, epilog je uglavnom sasvim drugačiji i ono nakon namirenja poverilaca odlazi u likvidaciju. To je pogrešno, jer stečaj automatski ne bi trebalo da znači bankrot, već mogućnost da se spasi što se spasiti može, da se izdvoje zdravi delovi i nastave sa radom - kaže Ljubodrag Savić.

Ljubomir Madžar: Nezaradene plate i repriza reprize

Do sada su se najmanje četiri puta produžavali rokovi za prodaju društvenih preduzeća. Profesor ekonomije Ljubomir Madžar postavlja pitanje zbog čega se propušta privatizacija.

„Prilikom svakoga produženja za privatizaciju preduzeća, izgledalo je da vlast to shvata ozbiljno, ali se ipak ništa nije dogodilo“, kaže u razgovoru za Danas profesor Madžar.

On dodaje da je i poslednji rok koji je vlast sama sebi dala, a to je kraj prošle godine, „repriza reprize reprize“ i da se stvarno postavlja pitanje zbog čega se propušta da se to uradi.

„Meni se čini da je razlog u dubokom raskoraku između političkih i ekonomskih ciljeva. Ekonomski, ta preduzeća nemaju nikakvu poslovnu budućnost, njih je davno trebalo likvidirati, jer nemaju posla, ne rade a zaposleni ipak primaju neke zarade. Ali, politički, pa i socijalni i ljudski, mnogo bi ljudi ostalo bez posla, mnogo porodica bilo u krizi, ostalo bi i bez te, istina nezarađene plate. Ipak, rešenje je još davno moralo da se nađe, jer

nema nade da bi te propale firme mogle da postanu uspešne, posebno ne one koje su već viđene za stečaj, a što se više odlaže, biće teže, gomilaju se troškovi koji će samo da uvećaju težinu kraha“, ocenio je Madžar.

Poslednji rok za prodaju

Podsetimo, izmenama Zakona o privatizaciji, kraj prošle godine bio je poslednji rok za konačnu prodaju preostalih društvenih firmi, zatim onih koje su godinama u restrukturiranju kao i onih kod kojih su poništeni kupoprodajni ugovori sa prethodnim vlasnicima – ukupno 512 preduzeća.

Početak prošle godine, Vlada je na predlog Ministarstva privrede usvojila akcioni plan prema kome su, zavisno od procenjenih mogućnosti, napravljena tri spiska. Na prvom je 188 preduzeća bilo predviđeno za stečaj, drugi su činile firme kod kojih će država pokušati prodaju, a treći je bio vezan za preduzeća u restrukturiranju. Samo sa prve liste, stečajevi su otvoreni u manje od trećini preduzeća.

Od čitavog akcionog plana, jedino što je urađeno je to što je prestala da postoji Agencija za privatizaciju, ali je i to više formalno nego suštinski. Naime, stečajni postupci koje je ona vodila prebačeni su još krajem leta u Agenciju za licenciranje stečajnih upravnika, deo poslova i zaposlenih je prenet Ministarstvu privrede, a najavljeno je i formiranje nove agencije, koja će voditi sporove vezane za privatizaciju. Ipak, od akcionog plana bilo je i koristi. Njegovo usvajanje, koje je u tom trenutku izgledalo kao da država zaista želi da okonča privatizaciju, pozdravila je Svetska banka, u tom je dokumentu videla odlučnost Srbije da sprovede neophodne reforme, i odobrila kredit od 200 miliona dolara za podršku budžetu.

Na jedno radno mesto 130 stoji u redu

Analiza tržišta rada za 2015. prema podacima sa sajta Poslovi.infostud.com pokazuje da je na jedno radno mesto konkurisalo u proseku 129 kandidata.

Kako se navodi u saopštenju te kompanije, na sajtu je prošle godine objavljeno skoro 19 000 oglasa, što je za 27 odsto više nego prethodne godine, dok je na razne pozicije konkurisalo više od 215 000 ljudi.

Prosečan broj prijava po konkursu je 129, a najčešći traženi nivo obrazovanja je bila srednja stručna sprema.

Poslodavci su tokom 2015. u 52 odsto slučajeva tražili kandidate sa srednjom stručnom spremom.

Oko 37 odsto oglasa je bilo za one sa visokom ili višom stručnom spremom, dok su postdiplomske studije bile uslov za konkurisanje u više od 10 procenata oglasa. Za kandidate sa osnovnom školom bilo je manje od 1 odsto oglasa.

U Infostudu navode da se taj broj odnosi na celu Srbiju i na sve tražene profile svih poslodavaca.

Trendovi na tržištu slični kao i prethodne godine, najviše postavljenih konkursa tokom 2015. bilo je u oblasti: **trgovina/ prodaja, IT, administracija i računovodstvo, pa potom mašinstvo i elektrotehnika.**

Što se tiče pozicija za koje su najčešće raspisivani oglasi to su: **komercijalista, prodavac, administrativni radnik, diplomirani mašinski inženjer i JAVA programer.**

Analizirajući kretanja i trendove u odnosu na prethodne godine **oseća se porast ponude poslova iz oblasti mašinstvo i elektrotehnika, transport i magacin, dok je manje oglasa iz oblasti administracije i računovodstva, ekonomije opšte, marketinga i PR-a.**

Do posla najlakše dolazili IT-jevci i inženjeri.

Radna mesta iz IT sfere na kojima je ponuda poslova od strane poslodavaca bila veća od interesovanja kandidata su: JAVA Programer, PHP programer, .NET Developer, iOS Developer.

Što se tiče pozicija van IT oblasti, najviše šansi za zaposlenje u prethodnoj godini su imali: **diplomirani inženjeri elektrotehnike, diplomirani mašinski inženjeri, frizeri, automehaničari i kuvari.**

Sa druge strane, pozicije na kojima je bilo manje objavljenih oglasa u odnosu na broj konkurisanja, odnosno na kojima je tokom 2015. godine bilo teže pronaći posao su: fakturista, operativac u marketing službi, supervizor prodaje, fizički radnik i operater na računaru.

"Bugarin ojadio Staklaru, a bila je dobra"

Paraćinska Staklara žrtva je loše privatizacije kao i mnoge slične kompanije, kaže ekonomista Stojan Stamenković.

“Taj Bugarin otkako je kupio Paraćinsku staklaru njega su tražile bugarske vlasti, predavao se, sudovi menjali odluke, evo sada će cela priča oko njegovog izručenja da krene ispočetka”, rekao je Stamenković na predstavljanju novog broja časopisa Makroekonomske analize i trendovi.

Stamenković kaže da je Paraćinska staklara dobro radila i da je kao jedna dobra industrija koja je, kao i mnoge druge uništena lošom privatizacijom.

“Ko će sad da plati tu struju koju duguje preduzeće? EPS? O svemu toma treba razmišljati”, kaže ekonomista.

Cvetan Vasilev je većinski vlasnik bugarske Korporativne komercijalne banke “Korpbank”, nad kojom je u junu kontrolu preuzela Narodna banka Bugarske. Sve transakcije banke tada su obustavljene, blokirani su računi s više od 3,7 milijardi dolara, a Vasilev je optužen za proneveru, zbog čega je i na međunarodnoj poternici.

Pre raspisivanja poternice 28. jula, Vasilev je pobjegao iz Bugarske zbog sumnjivog poslovanja, čime je izazvao najveću bankarsku krizu u Bugarskoj. U međuvremenu, sud je naredio da mu se zapleni celokupna imovina.

Bugarska banka čiji je većinski vlasnik Vasilev, potpisala je krajem marta 2012. aneks ugovora o preuzimanju od Srbijagasa 63 odsto vlasništva u "Srpskoj fabrici stakla" u Paraćinu za 35 miliona evra.

Vasilev je srpskoj javnosti poznat baš po slučaju paraćinske "Staklare", koja je mesecima na ivici gašenja zbog nagomilanih dugova, a pričalo se i da će "eksplodirati" ako joj isključe struju.

Vrhovni tužilac Bugarske nedavno je i zatražio je reakciju Saveta Evrope zbog "problema sa izručenjem bugarskog biznismena Cvetana Vasileva iz Srbije".